

Γ' ΕΠΙΛΟΓΗΣ

**ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ
Κεφάλαιο 5^ο: Ο προσδιορισμός των τιμών
Πέμπτη 14 Απριλίου 2011
Διάρκεια Εξέτασης: 1 διδακτική ώρα**

ΟΜΑΔΑ Α

A1 Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **ΣΩΣΤΟ**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **ΛΑΘΟΣ**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

(α) Η ανώτατη τιμή που επιβάλλει το κράτος, με σκοπό την προστασία του καταναλωτή, είναι πάντοτε μεγαλύτερη από την τιμή ισορροπίας. **ΛΑΘΟΣ**

Μονάδες 3

(β) Η αύξηση της ζήτησης ενός αγαθού X, με σταθερή την καμπύλη προσφοράς του, θα αυξήσει τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό X. **ΣΩΣΤΟ**

Μονάδες 3

(γ) Όταν η ζητούμενη ποσότητα είναι μικρότερη από την προσφερόμενη ποσότητα, στην αγορά παρουσιάζεται έλλειμμα ή υπερβάλλουσα ζήτηση. **ΛΑΘΟΣ**

Μονάδες 3

(δ) Με σταθερή τη ζήτηση, όταν μειώνεται η προσφορά, μειώνεται η τιμή ισορροπίας και αυξάνεται η ποσότητα ισορροπίας. **ΛΑΘΟΣ**

Μονάδες 3

(ε) Η βασική επιδίωξη των επιχειρήσεων (μεγιστοποίηση κέρδους) έρχεται σε αντίθεση με την βασική επιδίωξη των καταναλωτών (μεγιστοποίηση χρησιμότητας). **ΣΩΣΤΟ**

Μονάδες 3

Στις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A2 Η αγορά ενός αγαθού περιγράφεται από τις γραμμικές συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς $Q_D=1.200-40P$ και $Q_S=600+20P$ αντίστοιχα. Αν το κράτος επιβάλει ανώτατη τιμή διατίμησης $P_A=8$ χρηματικές μονάδες, ποιο είναι το ύψος του μέγιστου πιθανού καπέλου;

(α) 3 χρηματικές μονάδες

(β) 8 χρηματικές μονάδες

(γ) 10 χρηματικές μονάδες

(δ) 11 χρηματικές μονάδες

Μονάδες 5

A3 Τα αγαθά Κ και Λ είναι υποκατάστατα. Μια μείωση στις τιμές των παραγωγικών συντελεστών (*ceteris paribus*) που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του αγαθού Κ, έχει ως αποτέλεσμα:

(α) την αύξηση της τιμής του αγαθού Κ και τη μείωση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για το αγαθό Λ

(β) τη μείωση της τιμής του αγαθού Κ και τη μείωση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για το αγαθό Λ

(γ) τη μείωση της τιμής του αγαθού Κ και την αύξηση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για το αγαθό Λ

(δ) την αύξηση της τιμής του αγαθού Κ και την αύξηση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για το αγαθό Λ

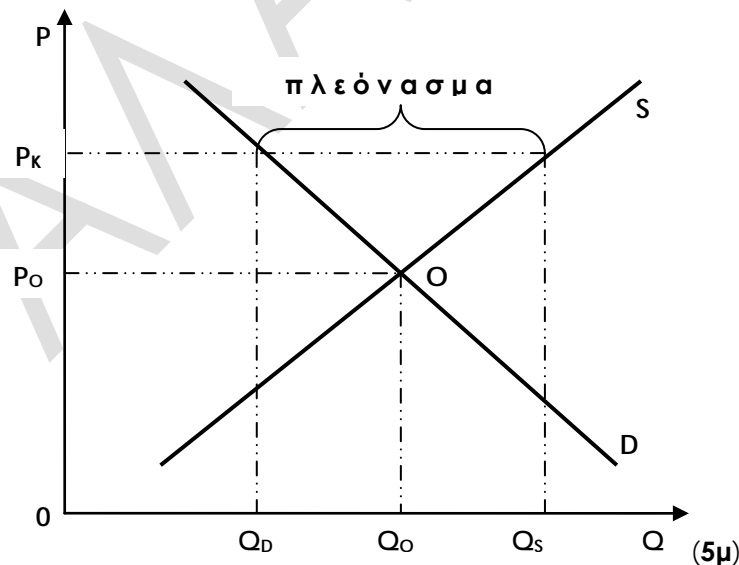
Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ Β

Με τη βοήθεια σχετικού διαγράμματος που θα κατασκευάσετε, να εξηγήσετε στο πλαίσιο της κρατικής παρέμβασης στην αγορά την επιβολή κατώτατων τιμών.

Σκοπός του κράτους, όταν επιβάλλει κατώτατες τιμές είναι η προστασία του παραγωγού (2μ). Οι τιμές παρέμβασης ή ασφαλείας των γεωργικών προϊόντων είναι μια κατηγορία κατώτατων τιμών, προκειμένου να προστατευτεί το εισόδημα των αγροτών (2μ).

Έστω το παρακάτω διάγραμμα αναφέρεται στο προϊόν ελαιόλαδο με την καμπύλη ζήτησης D και την καμπύλη προσφοράς S. Στο σημείο ισορροπίας O η τιμή ισορροπίας είναι P_0 και η ποσότητα ισορροπίας είναι Q_0 όπως διαμορφώνονται στην αγορά (1μ). Το κράτος εκτιμά ότι η τιμή ισορροπίας είναι μικρή και δεν εξασφαλίζει το εισόδημα των ελαιοπαραγωγών (3μ). Αποφασίζει λοιπόν ότι η κατώτατη τιμή που μπορεί να πωληθεί το ελαιόλαδο είναι η P_K (3μ). Επειδή η τιμή P_K είναι μεγαλύτερη από την τιμή ισορροπίας, η ζητούμενη ποσότητα θα γίνει Q_D , ενώ η προσφερόμενη ποσότητα Q_S , με αποτέλεσμα τη δημιουργία πλεονάσματος ($Q_S - Q_D$) (3μ). Το κράτος αγοράζει από τους παραγωγούς το πλεόνασμα $Q_S - Q_D$ στην τιμή παρέμβασης P_K (3μ). Το πλεόνασμα αυτό θα βρει τρόπο να το διαθέσει, για παράδειγμα, σε αγορές του εξωτερικού ή σε περίοδο μειωμένης παραγωγής (3μ).

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ Γ

Η αγορά ενός αγαθού περιγράφεται από την γραμμική συνάρτηση προσφοράς και από τη συνάρτηση ζήτησης που είναι ισοσκελής υπερβολή. Η τιμή ισορροπίας στην αγορά είναι $P_0=12$ χρηματικές μονάδες και η ποσότητα ισορροπίας είναι $Q_0=20$ μονάδες προϊόντος.

Γ1 Να προσδιορίσετε τη συνάρτηση ζήτησης.

Αφού η συνάρτηση ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή θα έχει τη μορφή $Q_D=A/P$, που σημαίνει ότι σε κάθε σημείο της η συνολική δαπάνη των καταναλωτών ($\Sigma\Delta$) θα είναι σταθερή και ίση με A ($\Sigma\Delta=A$), επομένως, αν υπολογίσουμε τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών μπορούμε να προσδιορίσουμε και τη συνάρτηση ζήτησης. Το σημείο ισορροπίας $O(P_0=12, Q_0=20)$ ανήκει στη συνάρτηση ζήτησης, επομένως μπορούμε να υπολογίσουμε τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών ως εξής:
 $\Sigma\Delta_0=P_0 \times Q_0 \Leftrightarrow \Sigma\Delta_0=12 \times 20 \Leftrightarrow \Sigma\Delta_0=240$ και αφού $\Sigma\Delta_0=A=240$ επομένως η συνάρτηση ζήτησης θα είναι η $Q_D=240/P$.

Μονάδες 10

Στη συνέχεια αυξάνεται το εισόδημα των καταναλωτών κατά 30% με αποτέλεσμα στο νέο σημείο ισορροπίας η τιμή ισορροπίας να είναι $P'_0=14$ και η ποσότητα ισορροπίας $Q'_0=30$.

Γ2 Να προσδιορίσετε τη νέα συνάρτηση ζήτησης και τη συνάρτηση προσφοράς.

- **Προσδιορισμός Νέας Συνάρτησης Ζήτησης**

Με την ίδια διαδικασία που ακολουθήσαμε στο ερώτημα Γ1 προσδιορίζουμε τη νέα συνάρτηση ζήτησης ως εξής:

$\Sigma\Delta'_0=P'_0 \times Q'_0 \Leftrightarrow \Sigma\Delta'_0=14 \times 30 \Leftrightarrow \Sigma\Delta'_0=420$ και αφού $\Sigma\Delta'_0=A=420$ επομένως η συνάρτηση ζήτησης θα είναι η $Q'_D=420/P$.

- **Προσδιορισμός Συνάρτησης Προσφοράς**

Αφού η συνάρτηση προσφοράς είναι γραμμική, χρειαζόμαστε δύο σημεία της. Τα σημεία αυτά είναι το αρχικό και το νέο σημείο ισορροπίας, δηλαδή $O(P_0=12, Q_0=20)$ και $O'(P'_0=14, Q'_0=30)$ και υπολογίζουμε με σύστημα εξισώσεων ως εξής:

$$Q_S=\gamma+\delta P$$

$$20=\gamma+12\delta \quad (1)$$

$$30=\gamma+14\delta \quad (2)$$

Αφαιρούμε τις παραπάνω εξισώσεις κατά μέλη ως εξής:

$$20-30=\gamma-\gamma+12\delta-14\delta \Leftrightarrow -10=-2\delta \Leftrightarrow \delta=10/2 \Leftrightarrow \delta=5$$

Αντικαθιστούμε στην (1) και έχουμε:

$$20=\gamma+12 \times 5 \Leftrightarrow 20=\gamma+60 \Leftrightarrow \gamma=20-60 \Leftrightarrow \gamma=-40$$

Επομένως, η συνάρτηση προσφοράς είναι η $Q_S=-40+5P$.

Μονάδες 20**Γ3** Να υπολογίσετε την ελαστικότητα τόξου της προσφοράς μεταξύ του αρχικού και του νέου σημείου ισορροπίας.

Ο τύπος της ελαστικότητας προσφοράς τόξου είναι:

$$E_{S(\text{τοξογ})}=[\Delta Q/\Delta P] \times [(P_1+P_2)/(Q_1+Q_2)] \Leftrightarrow E_{S(\text{τοξογ})}=[(Q'_0-Q_0)/(P'_0-P_0)] \times [(P'_0+P_0)/(Q'_0+Q_0)] \Leftrightarrow$$

$$E_{S(\text{τοξογ})}=[(30-20)/(14-12)] \times [(14+12)/(30+20)] \Leftrightarrow E_{S(\text{τοξογ})}=(10/2) \times (26/50) \Leftrightarrow E_{S(\text{τοξογ})}=260/100 \Leftrightarrow$$

$$E_{S(\text{τοξογ})}=2,6$$

Μονάδες 10**Γ4** Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης ως προς το εισόδημα (εισοδηματική ελαστικότητα) για τιμή ίση με την αρχική τιμή ισορροπίας.

Για να υπολογίσουμε εισοδηματική ελαστικότητα χρειαζόμαστε δύο σημεία σε διαφορετικές καμπύλες και για ίδιο επίπεδο τιμής. Το επίπεδο τιμής είναι η αρχική τιμή ισορροπίας $P_0=12$.

Ο τύπος της εισοδηματικής ελαστικότητας είναι:

$$E_Y=(\text{Ποσοστιαία Μεταβολή Ζητούμενης Ποσότητας})/(\text{Ποσοστιαία Μεταβολή Εισοδήματος})$$

Για $P_0=12 \Rightarrow Q_0=20$ (αρχικό σημείο ισορροπίας)

Για $P_0=12 \Rightarrow Q'_D=420/P_0 \Leftrightarrow Q'_D=420/12 \Leftrightarrow Q'_D=35$

Ποσοστιαία Μεταβολή Ζητούμενης Ποσότητας $= (35-20)/20 \times 100 = 15/20 \times 100 = 75$

$$E_Y=(\text{Ποσοστιαία Μεταβολή Ζητούμενης Ποσότητας})/(\text{Ποσοστιαία Μεταβολή Εισοδήματος}) \Leftrightarrow$$

$$E_Y=75/30 \Leftrightarrow E_Y=2,5$$

Μονάδες 10
ΟΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ – ΛΥΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ